

De samenwerking tussen de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en het Openbaar Ministerie in het zorgveld

Een verkenning van juridische knelpunten

mr. Q.J.M.A. (Quirine) Amelink
PhD candidate
Senior juridisch adviseur IGJ
amelink@eshpm.eur.nl

Erasmus University Rotterdam

Waarom samenwerking?

nieuws

OM eist boete voor dood door schuld van kinderarts

Plaats een reactie

Het Openbaar Ministerie heeft een boete van 5000 euro en een halfjaar voorwaardelijke celstraf geëist tegen een 59-jarige Belgische kinderarts die verdacht wordt van dood door schuld.

Verpleegkundige (24) veroordeeld: patiënt overleden door verkeerde spuit

13 november 2020 15:44

Aangepast: 13 november 2020 15:50

30 november 2017 13:29

Laatste update: 30 november 2017 16:16

De Haagse 'borstendokter' Rock G. is donderdag in hoger beroep alsnog veroordeeld. Het gerechtshof veroordeelde hem tot twee jaar cel, waarvan de helft voorwaardelijk.

De 58-jarige G. werd in oktober 2014 na een eis van drie jaar vrijgesproken van verminking van zijn patiënten. Hierbij ging het voornamelijk over mislukte borstoperaties.

Huisarts Brunssum weer aangehouden na nieuwe aangiften seksueel misbruik, ook geschorst

De Brunssumse huisarts die al werd verdacht van seksueel misbruik van twee patiënten, is gisteren na nieuwe aangiften van twee andere vrouwen weer aangehouden.

De Limburger 28-01-20, 11:11

11 januari 2021 16:13
Laatste update: 11 januari 2021 16:44

2 Nijji-reacties

Door AD Utrecht's Nieuwsblad

De politie heeft maandag aanhoudingen verricht in een al langer lopend onderzoek naar fraude en valsheid in geschrifte bij Medisch Centrum Bernadotte - voorheen Gezondheidscentrum Medimel - in Utrecht.

Grootschalige illegale handel in zware pijnstillers vanuit Maurik

MAURIK - De strafzaak tegen een 33-jarige man uit Heerlen en een 33-jarige vrouw uit Venlo wegens grootschalige handel in illegale geneesmiddelen in Gelderland is uitgesteld. De rechtbank in Arnhem heeft de zaak dinsdagmiddag doorverwezen naar de economische strafrechter.

Heek van Gelder 05-11-19, 16:20 | Laatste update: 05-11-19, 19:40

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Nr. 269

10 januari

2022

Samenwerkingsprotocol gezondheidszorg tussen de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en het Openbaar Ministerie 2021, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Doel van de samenwerking

“Volksgezondheid is een groot goed dat zo nodig bestuursrechtelijk, tuchtrechtelijk en/of strafrechtelijk optreden vereist. Om optimale kwaliteit en veiligheid van zorg te waarborgen streven de IGJ en het OM naar een zo effectief, efficiënt en proportioneel mogelijke inzet van toezichts- en handhavinginstrumenten. Het mogelijk gelijktijdig onderzoeken van eenzelfde feitencomplex vereist een tijdige onderlinge afstemming en een integrale benadering”

De samenwerking tussen de IGJ en het OM op het gebied van de gezondheidszorg

Onderzoeksvragen

- Op welke wijze wordt er door de IGJ en het OM samengewerkt op het gebied van normhandhaving in de zorg?
- Doen er zich juridische knelpunten voor met betrekking tot gegevensuitwisseling in de samenwerking tussen de IGJ en het OM?
- Is een integrale benadering door de IGJ en het OM bij het gelijktijdig onderzoeken van eenzelfde feitencomplex haalbaar?

Erasmus

De samenwerkende partijen

Openbaar Ministerie

- Belast met de bevoegdheid tot het instellen van strafrechtelijk onderzoek en strafrechtelijke vervolging van misdrijven en overtredingen, ook in het zorgveld
- Strafvorderlijke bevoegdheden
- Medische officier van justitie bij elk arrondissementsparket
- Expertisecentrum Medische Zaken

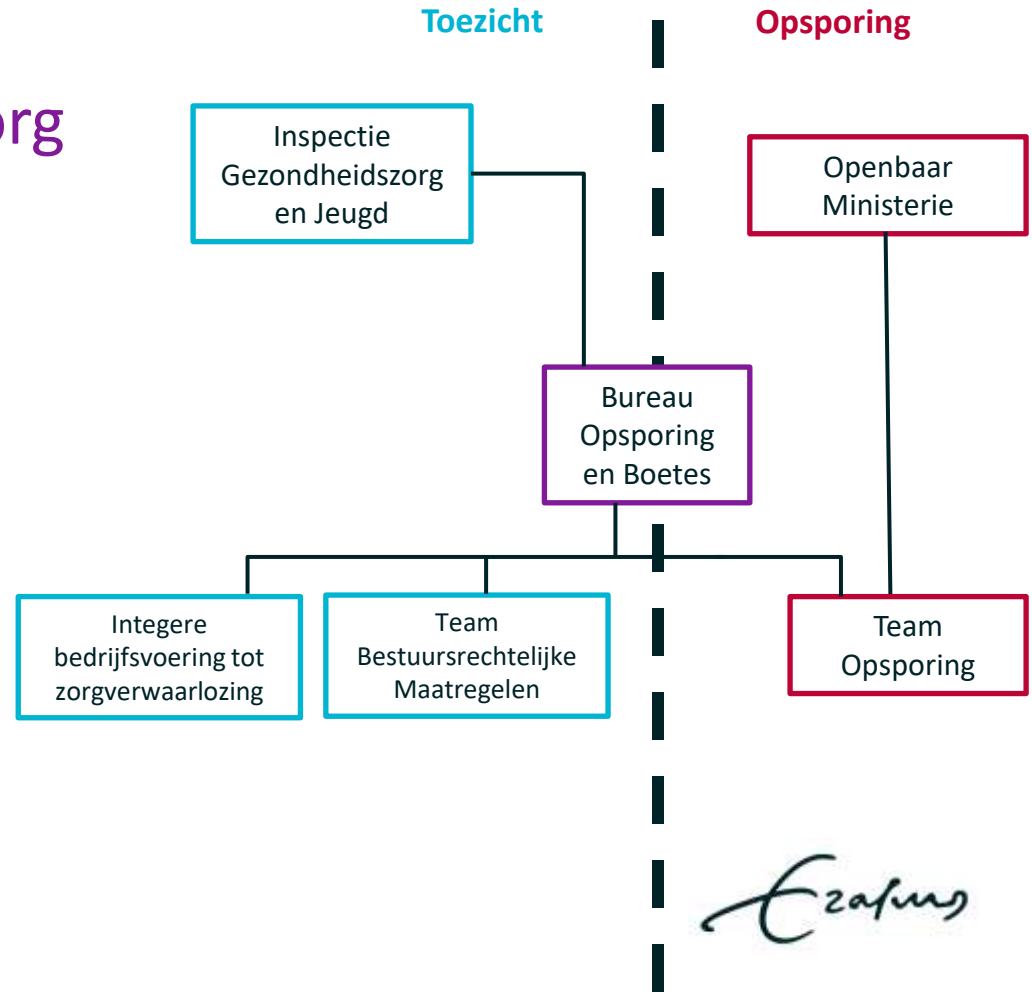
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

- Belast met het toezicht op de naleving en de opsporing van overtredingen van het bepaalde bij of krachtens wettelijke voorschriften op het gebied van de volksgezondheid
- Bestuursrechtelijke bevoegdheden
- Bureau Opsporing en Boetes

The logo of Erasmus University, featuring a stylized, handwritten-style signature of the name 'Erasmus' in a dark grey color.

Opsporing door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

- Bureau opsporing en boetes
- Buitengewoon opsporingsambtenaren belast met de opsporing van bepaalde strafbare feiten op het gebied van de zorg
- Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd 2020

Hoe wordt de samenwerking vormgegeven?

Tripartite overleg

- IGJ toezicht, IGJ opsporing en OM
- Overleg op casusniveau
 - Uitwisselen van expertise
 - Afstemmen over inzet toezicht/opsporing of handhaving/vervolgning
 - Voorkomen collusie
 - Afstemmen over communicatie
 - Mogelijkheden voor gegevensuitwisseling exploreren

Erasmus

Grondslagen voor gegevensuitwisseling tussen IGJ en OM

IGJ → OM

- OM kan bij IGJ gegevens vorderen in het belang van het strafrechtelijk onderzoek (art. 126nc e.v. Sv)
- OM kan bij IGJ rechter-commissaris een machtiging voor inbeslagneming vorderen (art. 104 e.v. Sv)
- IGJ doet aangifte van een strafbaar feit (art. 161 en 162 Sv)

OM → IGJ

- IGJ kan bij OM verzoek doen om strafvorderlijke informatie (art. 39f Wjsg)
- OM kan uit eigen beweging strafvorderlijke gegevens verstrekken door een melding te doen bij de IGJ (art. 39f Wjsg)

Erasmus

Wilsafhankelijk materiaal

- Wilsafhankelijk materiaal is materiaal waarvan het bestaan afhankelijk is van de wil van de verdachte.
- Mag niet worden gebruikt voor criminal charge indien tijdens toezicht onder dwang verkregen
- Eveneens ontoelaatbaar is dat een betrokkene met straf of boete bedreigd wordt voor het niet (schriftelijk) willen verklaren als niet kan worden uitgesloten dat onder dwang gevorderd wilsafhankelijk materiaal voor een criminal charge gebruikt wordt.
- Afspraak Samenwerkingsprotocol IGJ –OM
 - Tijdens het toezicht verzameld wilsafhankelijk materiaal wordt door de IGJ niet verstrekt aan het OM

Erasmus

Geheimhouding en verschoning door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

- Op ambtenaren van de IGJ rust een afgeleide geheimhoudingsplicht en een afgeleid verschoningsrecht met betrekking tot medische gegevens
 - Artikel 87, tweede lid, Wet BIG
 - Artikel 24, vierde lid, Wkkgz
 - Artikel 25, derde lid, Wkkgz
 - HR 12 februari 2013, NJ 2013/505

Erasmus

Verstrekken medische gegevens na een vordering of bevel

- Afspraak: medische gegevens vorderen bij de bron
- Indien afgeleid verschoningsrecht:
 - IGJ niet verplicht aan vordering of bevel te voldoen
 - Primair verschoningsgerechtigde bepaalt in beginsel
 - Verstrekken gegevens aan rechter-commissaris in gesloten envelop

Erasmus

Aangifteplicht voor ambtenaren

- Artikel 162 lid 1 Sv
 - Misdrijven
 - *waarmee een inbreuk wordt gemaakt op een regeling waarvan de uitvoering of de zorg tot naleving aan de ambtenaar is toevertrouwd*
- Artikel 162 lid 3 Sv
 - Uitzondering verschoningsrecht!
 - Is zinvolle aangifte mogelijk zonder doorbreking verschoningsrecht?

Erasmus

Aangifte door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd als interventie

Informele interventies

- > Advies/stimulering
- > Aanspreken
- > Verbeterplan met termijnen
- > Directe maatregel ter beëindiging normafwijking
- > Bestuursgesprek
- > Verscherpt toezicht

Bestuursrechtelijke interventies

- > Bevel
- > Aanwijzing
- > Last onder dwangsom
- > Last onder bestuursdwang
- > Bestuurlijke boete

Tuchtrechtelijke interventies

- > Indienen tuchtklacht
- > Voordracht Regionaal Tucht College

Strafrechtelijke interventies

- > [Aangifte bij OM](#)

The logo of Erasmus University, featuring a stylized, handwritten-style signature of the name 'Erasmus' in black ink.

Verstrekken medische gegevens bij aangifterecht

Samenwerkingsprotocol IGJ - OM

- Uitgangspunt: toestemming geheimhouder
 - Indien geen toestemming:
 - Noodzakelijkheid gegevens?
 - Zeer uitzonderlijke omstandigheden?
- Zo ja:
- IGJ zal tóch verstrekken
 - Kennisgeving aan zorgverlener
 - Kort geding?

Erasmus

Medische gegevens verstrekken aan het OM op grond van de Wet BIG?

De inspecteur is verplicht ter zake van door hem ingediende klaagschriften aan de ambtenaren van het openbaar ministerie de door hen gevraagde inlichtingen te verstrekken. Hij kan de in de eerste volzin bedoelde ambtenaren ook uit eigen beweging ter zake inlichten.

- Artikel 65, zevende lid, Wet BIG

The logo of Erasmus University, featuring the name 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Medische gegevens verstrekken aan het OM op grond van de Wkkgz?

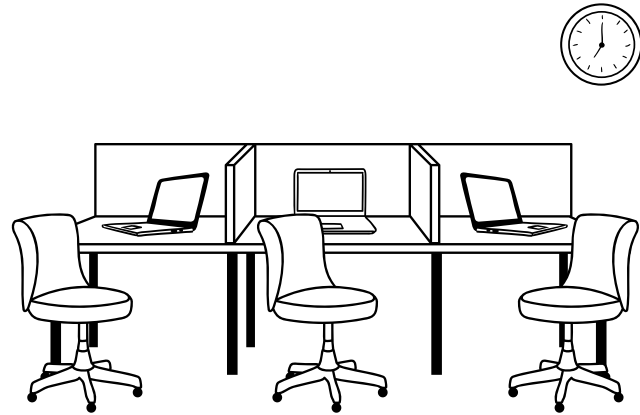
Indien de inspectie vaststelt dat sprake is van een situatie die voor de veiligheid van cliënten of de zorg een ernstige bedreiging kan betekenen, neemt hij passende maatregelen, het in kennis stellen van justitiële autoriteiten daaronder begrepen.

- Artikel 25, vierde lid, Wkkgz

The logo of Erasmus University, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Wat betekent dit voor de samenwerking tussen de IGJ en het OM?

- Verstrekken van medische gegevens door de IGJ aan het OM slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden en/of eventuele verstrekking vindt plaats in eindfase IGJ-onderzoek
 - OM beschikt niet (of later) over medische gegevens en daarmee het volledige feitencomplex
- Integrale benadering van casuïstiek waarnaar gelijktijdig onderzoek wordt gedaan mogelijk?

Erasmus School of
Health Policy
& Management

Bedankt voor
uw aandacht!

Vragen?

Stelling 1

Is er eigenlijk wel sprake van *samenwerking* tussen de IGJ en het OM? Zou die *samenwerking* er moeten zijn?

Stelling 2

Is het laagdrempelig(er) verstrekken van medische gegevens door de IGJ aan het OM wenselijk met het oog op de cliëntveiligheid?